

PLA DOCENT

Curs: 4rt
Especialitat: Interpretació
Codi de l'assignatura: 541006
Assignatura (nom): Teoria de l'Actuació
Tipus d'assignatura: Obligatòria
Crèdits ECTS de l'assignatura: 3 ECTS
Hores totals de l'assignatura: 75 hores
Impartició (1r. sem; 2n. sem; anual)
Professors/es: Lluís Masgrau
Descriptors: Descripció i anàlisi dels principis generals de l'actuació. L'assignatura aporta una mirada transversal i una anàlisi comparativa de les grans tradicions tècniques referides a l'actuació performativa. L'objectiu és formular els principis i les lògiques de treball comunes a les grans tradicions, és a dir les estructures profundes de l'actuació performativa xifrades en el coneixement pragmàtic a través del qual l'actor construeix la seva capacitat expressiva i la comunicació artística amb l'espectador. Les tradicions d'actuació performativa són considerades en tota la seva amplitud cronològica, de gènere escènic, de model actoral, estètica o ideològica.
Requisits: Cap
Observacions:

COMPETÈNCIES QUE S'ADQUIRIRAN EN CURSAR L' ASSIGNATURA:

Competències Genèriques (Transversals):

1. Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.
2. Desenvolupar idees i arguments de manera raonada i crítica.
3. Buscar l'exel·lència i la qualitat en l'activitat professional
4. Fomentar l'expressió i la creació personal, integrant els coneixements teòrics, tècnics i pràctics adquirits; mostrant sinceritat, responsabilitat i generositat en el procés creatiu; assumint riscos, tolerant el fracàs i valorant de manera equilibrada l'èxit.

Competències Específiques

1. Dominar els principals conceptes de Teoria de l'Actuació i aplicar-los correctament per obtenir informació relacionada amb els processos del treball actoral.
2. Analitzar l'actuació des d'una mirada transcultural per identificar principis i lògiques de treball comunes a les diverses èpoques, contextos, gèneres i tradicions escèniques.
3. Ser capaç de relacionar adequadament aquests principis comuns amb les formes, regles i llengües de treball pròpies de cada tradició performativa.
4. Ser capaç d'abordar i analitzar els principals debats que s'han produït al voltant del treball actoral.
5. Investigar per concebre i fonamentar el procés creatiu personal, tant pel que fa a la metodologia de treball com a la renovació estètic

RESULTATS DE L'APRENTATGE:

Coneixements:

1. Conèixer l'estructura conceptual pròpia de l'assignatura.
2. Distingir la complexitat d'aspectes que entren en joc en l'anàlisi de l'actuació.
3. Identificar les formes i els models actorals pròpies de cada tradició tècnica.
4. Dominar les diverses llengües de treball actoral pròpies de cada tradició tècnica
5. Diferenciar la lògica del procés pedagògic, la lògica del procés creatiu i la lògica dels resultat que l'actor exhibeix davant l'espectador.

6. Assimilar les eines conceptuals necessàries per llegir d'una manera fructífera els textos escrits per actors o mestres d'actors, és a dir aquells textos que intenten transmetre un coneixement pragmàtic relatiu a les estructures internes de l'actuació.

Habilitats, procediments o destreses:

1. Saber aplicar adequadament l'estructura conceptual de l'assignatura per obtenir informació rellevant relacionada amb el saber pràctic.
2. Saber establir la pertinença i la rellevància dels diversos aspectes que entren en joc en l'actuació a l'hora d'analitzar de quina manera l'actor adquireix la seva capacitat expressiva.
3. Saber establir la pertinença i rellevància d'aquests aspectes a l'hora d'analitzar de quina manera l'actor construeix la comunicació amb els seus espectadors.
4. Saber valorar la qualitat expressiva de les formes actorals pròpies de cada tradició tècnica.
5. Saber identificar el contingut pràctic encapsulat en les diverses llengües de treball pròpies de cada tradició tècnica.
6. Saber establir relacions i equivalències entre aquestes llengües de treball així com amb el treball pràctic desenvolupat en els cursos anteriors.
7. Saber diferenciar entre el punt de vista de l'actor i el punt de vista de l'espectador a l'hora d'analitzar el treball actoral.
8. Saber relacionar adequadament la lògica del procés pedagògic, la lògica del procés creatiu i la lògica del resultat que percep l'espectador.
9. Saber individuar el coneixement pragmàtic xifrat en els textos escrits per actors o mestres d'actors.
10. Saber relacionar adequadament aquest coneixement pragmàtic amb les formulacions verbals que utilitzen els diversos autors.

Actituds:

1. Tenir autonomia a l'hora de buscar informació, sintetitzar-la i saber-la exposar.
2. Ser crític amb les pròpies idees i flexible per tal de poder resoldre problemes que apareguin en contextos diferents.
3. Tenir una mirada oberta cap a les diverses tradicions o models actorals.
4. Ser capaç d'aprendre dels propis errors.
5. Exposar els propis punts de vista amb una actitud dialogant i constructiva.
6. Ser inquiet i obert a l'hora d'apropar-se a l'anàlisi dels procediments actorals.

CONTINGUTS FORMATIUS (TEMARI)

Blocs de contingut:

1. Introducció: Història de l'Actuació versus Teoria de l'Actuació.
2. Expressivitat / Pre-expressivitat.
3. El principi de constricció
3. Comportament escènic versus comportament quotidià.
4. El principi de segmentació
5. El principi d'oposició
6. Principis i lògiques transversals relacionades amb la gestió conscient de l'energia

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

Metodologia

3 ECTS: 75 H. DE TREBALL DE L'ALUMNE

PROPORCIÓ: 60% TREBALL PRESENCIAL (45H.)

TREBALL AUTÒNOM (30 H)

1. TREBALL PRESENCIAL (60% del treball total de l'alumne: 45 h.)

El treball presencial podrà incloure:

- Exposicions a càrrec del professor
- Anàlisis videogràfiques.
- Comentaris de textos.
- Debats entre els alumnes sobre qüestions i problemàtiques proposades pel professor.
- Exercicis dels alumnes que després seran posats en comú per tal que cada alumne pugui contrastar el resultat del propi exercici amb el dels seus companys.
- El treball presencial també pot incloure tutories o altres activitats que el professor/a cregui convenients.

2. TREBALL AUTÒNOM (40% del treball total de l'alumne: 30 h.)

En el treball autònom l'alumne/a:

- llegirà la bibliografia obligatòria
- llegirà la bibliografia optativa que proposi el professor/a o altres fonts bibliogràfiques que ell/ella mateix/a cregui oportú per complementar el treball de l'assignatura
- farà els treballs que encarregui el professor/a
- es prepararà per als debats que programi el professor/a
- estudiarà els apunts presos durant les classes

Avaluació:

Per tal d'avaluar l'assignatura el professor/a podrà tenir en compte una combinació dels següents ítems:

- Assistència a classe. L'alumne/a haurà de complir com a mínim el 75% de presencialitat a les classes.
- Actitud. El professor/a avaluarà la qualitat de la presencialitat de l'alumne/a i molt especialment la seva participació en la dinàmica de les classes i els debats.
- Exercicis fets a classe. Es tindrà en compte la capacitat d'aplicar els conceptes treballats a classe.
- Exercicis fets fora de classe. Es tindrà en compte el lliurament dins del termini proposat pel professor, la qualitat de l'expressió i l'assoliment dels objectius marcats per cada treball.

Ponderació:

Assistència (requisit mínim per aprovar: 75% de les classes)

Treball dirigit (inclou assistència, actituds i exercicis): 55%

Treball autònom: 45%

BIBLIOGRAFIA, FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ:

Bàsics

BARBA Eugenio, *La canoa de papel*, Escenología AC, Mèxic DF 1992.

BARBA Eugenio i SAVARESE Nicola, *El arte secreto del actor*, Escenología AC, Mèxic DF 2009.

BROOK Peter, *La puerta abierta, reflexiones sobre la interpretación y el teatro*, Alba, Barcelona 1994

CHEJOV Michael, *Lecciones para el actor profesional*, Alba Editorial, Barcelona 2006.

CHEJOV Michael, *Sobre la técnica de la actuación*, Alba editorial, Barcelona 1999.

COPEAU Jacques "Reflexiones de un comediante sobre la paradoja de Diderot", dins *La paradoja del comediante* de Diderot, Losada, Buenos Aires 2006 i Leviatán, Buenos Aires 2006. També a Valdemar, Madrid 2003.

DECROUX Etienne, *Paraules sobre el mim*, Institut del Teatre, Barcelona 2008 (edició en castellà: *Palabras sobre el mimo*, Ediciones el Milagro, Méxic D.F.)

DONELLAN Declan, *El actor y la diana*, Fundamentos, Madrid 2005

FO Dario, *Manual mínimo del actor*, Hiru, Hondarribia 1998

GROTOWSKI Jerzy, *Hacia un teatro pobre*, Siglo XXI, México D.F. 1987

"Máscara" no.11-12, Mèxic DF 1993 (Recopilació dels textos de Grotowski posteriors a *Hacia un teatro pobre*)

J. GROTOWSKI, *Teatre i més enllà (textos selectes 1969-1995)*, Fragmenta Editorial, Barcelona 2009.

LECOQ Jacques, *El cuerpo poético*, Alba Editorial, Barcelona 2007

MELENDRES Jaume, *La direcció d'actors (diccionari mínim)*, Institut del Teatre, Barcelona 2000.

MEYERHOLD Vsevolod, *El actor sobre la escena*, Gaceta, México D.F. 1986 (recopilació de textos en forma de diccionari a cura d'Edgar Ceballos)

MEYERHOLD Vsevolod, *Textos teóricos*, ADE, Madrid 1992 (Selecció de textos en castellà de l'obra completa en francès).

OIDA Yoshi, *El actor invisible*, Alba Editorial, Barcelona 2010.

RICHARDS Thomas, *Trabajar con Grotowski sobre las acciones físicas*, Alba, Barcelona 2005.

RUIZ Borja, *El arte del actor en el siglo XX. Un recorrido teórico y práctico por las vanguardias*, Artezblai, Bilbao 2008,

STANISLAVSKI Constantin, *Obra completa: Quetzal*, Buenos Aires 1986-88.

I. *Mi vida en el arte*

II. *El trabajo del actor sobre sí mismo (en el proceso creador de las vivencias)*. També publicat per Alba Editorial, Barcelona 2003.

III. *El trabajo del actor sobre sí mismo (en el proceso creador de la encarnación)*. També publicat per Alba Editorial, Barcelona 2009.

IV. *El trabajo del actor sobre su papel*

V. *Trabajos teatrales. Correspondencia*

Complementaris (Ampliació)

La donarà a classe el professor que faci l'assignatura.